

Brasilia

Stationsrapport Brasilia

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Del 1	2
1.1 Allmän beskrivning av landet	2
Topografi, klimat, luftföroreningar	2
Kommunikationer	3
1.2 Levnadsförhållanden på stationeringsorten	5
Hälsoläget och sjukvård	5
Språk och språkkunskaper	5
Lokala helgdagar	5
1.3 Personlig säkerhet.....	6
1.4 Inköp	6
Livsmedel och dagligvaror.....	6
Kläder och skor.....	6
Damkläder.....	7
Herrkläder	7
Barnkläder.....	7
Övriga varor	8
1.5 Möjlighet för medföljande att få avlönat arbete	8
1.6 Skolor	9
1.7 Fritid	10
Kulturliv	10
Sport och rekreation	10
Utflyktsmål och resmöjligheter	11
Hotell och restauranger	12
Radio/TV och biografer	12
Kyrkor.....	13
1.8 Svenskkolonin och svenska intressen	13
1.9 Litteratur om landet.....	13
Böcker	13
Tidskrifter	14
Äldre standardverk på engelska och franska	14
Del 2	15
2.1 Utlandsmyndigheten.....	15
Ambassaden.....	15
Konsulaten m m	15
Arbetstid	15
2.2 Bostäder	16
Bostadsläget.....	16
Elektronik	17

Hushållshjälp och hantverkare.....	17
2.3 Diplomatiske privilegier och importbestämmelser.....	18
Diplomatiska privilegier	18
Importerade bilar	18
Lokaltillverkade bilar	18
Bilservice etc	19
Flyttgods.....	19
Införsel av sällskapsdjur	20
Växling av valuta	20
2.4 Sidoackreditering	20

Del 1

1.1 Allmän beskrivning av landet

Topografi, klimat, luftföroreningar

Brasilia ligger vid 17:e breddgraden syd cirka 120 mil nordväst om Rio de Janeiro. Höjden över havet är 1000 – 1100 meter. Området där Brasilia ligger är en högplatå med toppar på upp till 1300 meter över havet i ett långsträckt böljande landskap som något kan påminna om topografin i Norrlands inland. Det utgör en del av Brasiliens utsträckta *cerrado* (savann) som har en mycket artrik busk- och trädvegetation. Jordbruksproduktion sker i Brasiliens närhet men det finns även obebodda områden med orörd natur mycket nära inpå staden.

Den nya huvudstaden invigdes 1960 och har en särpräglad futuristisk arkitektur och stadsplan. Stadens centrala delar *Plano Piloto* är formad som ett flygplan där själva "kroppen" utgörs av officiella byggnader, kontor och hotell och "vingarna" är bostadsområden och lokala affärsområden. Den konstgjorda sjön *Lago Paranoá* löper runt främre delen av flygplanet. Staden är mycket utbredd, har inget egentligt centrum; den ger ett grönt och lummigt intryck med stora obebyggda ytor. Under sina 50 år har Brasilia vuxit och utvecklats betydligt. I själva stadskärnan bor omkring 600 000 invånare men med satellitstäderna har Brasilia över 2,6 miljoner invånare. De flesta är anställda i offentlig förvaltning eller är verksamma inom servicenäringar. Många brasilianska företag och institutioner är representerade i Brasilia.

Brasilia har ett tropiskt klimat som är uppdelat mellan torr- och regnperiod. Mellan juni och september regnar det knappt alls och luftfuktigheten går ofta ner under 20 procent. Under torrperioden ligger dagstemperaturen mellan 20–30 grader och under natten går det

ner till 10–15 grader. Regnperioden varar normalt från oktober till april tidvis med nästan dagliga regnfall. Under regnperioden ligger dagstemperaturen runt 25–35 grader medan nattemperaturen varierar mellan 20–30 grader.

Brasilia har relativt ren och hälsosam luft. Boende i Brasilia besväras normalt inte av avgaser från fordon. Under torrperioden drabbas dock många av torrhet i luftvägar/svalg/hals/ögon på grund av den mycket låga luftfuktigheten. Även i de flesta andra storstäder, med undantag för megastaden São Paulo, är luften relativt ren. Till detta har det omfattande programmet med motoralkohol bidragit.

Kommunikationer

Det nationella flygnätet har utvecklats snabbt under de senaste åren men är fortfarande underdimensionerat i förhållande till den kraftigt växande inhemska efterfrågan. Brasilia har täta flygförbindelser med São Paulo och Rio de Janeiro dit flygtiden är omkring 1h 40 min. Priserna för inrikesflyg har sjunkit de senaste åren allteftersom fler lågprisbolag har etablerats och det går att få tag på förmånliga biljetter om man bokar i god tid i förväg. Fortfarande är det dock förhållandevis dyrt att flyga inrikes i Brasilien. Brasilia har flygförbindelser med många städer runt om i Brasilien och har kommit att bli en knutpunkt för flygningar till norra och nordöstra Brasilien. Internationella direktflyg finns till Montevideo (PLUNA), Lima (LAN och TACA), Miami (American Airlines), Atlanta (Delta) och Lissabon (TAP). Snabbaste sättet att resa mellan Stockholm och Brasilia är med TAP via Lissabon där resan tar omkring 18 timmar från dörr till dörr. Alternativet är att flyga via São Paulo eller Rio de Janeiro med ytterligare ett stopp i någon europeisk stad. Flera internationella flygbolag (Lufthansa, Air France-KLM, TAP, British Airways) flyger till Rio de Janeiro och São Paulo. Flygplatsen i Brasilia ligger omkring 15 minuters bilfärd från ambassaden.

Tågtrafik för passagerare saknas helt i Brasilien förutom regionaltrafik runt Porto Alegre och en vacker linje från Curitiba till kusten. Snabbtåg mellan Rio och São Paulo planeras men kommer troligen inte bli klart förrän till OS 2016.

Vägnätet i södra, sydöstra och centrala Brasilien har genomgått stora förbättringar senaste åren. Norra och nordöstra Brasilien är dock fortsatt underutvecklade och kvaliteten på vägarna varierar kraftigt i

dessa regioner. Semesterresor med bil från Brasilia är möjligt men man bör ha gått om tid eftersom avstånden är stora. Till Salvador eller kusten i södra Bahia tar det omkring två dagar att köra. Från Brasilia till Foz de Iguaçú kan man köra på omkring tre dagar. Utanför storstadsregionerna är trafiken gles. Vägarna patrulleras av federal trafikpolis och militärpolis i och omkring städer.

Brasilien har ett omfattande nät av långfärdsbussar där det går att resa med god komfort till en relativt låg kostnad. Säkerheten med långfärdsbussar har emellanåt kritiserats på grund av de långa arbetspassen för chaufförerna samt förekomst av rån mot bussarna i vissa delar av landet.

Kollektivtrafiken i Brasilia består i huvudsak av bussar som anses vara relativt dyra och omoderna. Det saknas direktförbindelser mellan delar av staden och passagerare tvingas ofta ta långa omvägar för att kunna byta buss. Det finns en tunnelbanelinje som går längst södra vingen *Asa Sul* till förstäderna Taguatinga och Ceilandia. Det är svårt att både promenera och cykla i staden eftersom det saknas trottoarer och cykelbanor. I Brasilia är man därför i princip beroende av bil för att ta sig omkring på ett effektivt sätt.

Postgången mellan Sverige och Brasilien fungerar relativt bra. Brev till och från Sverige kommer normalt fram på 4–6 dagar. Utländska tidningar/prenumerationer tar längre tid, ofta upp till två veckor, att komma fram. B-kurir med DHL skickas från ambassaden en gång i veckan och från UD till Brasilia varannan vecka. Privat post får sändas och mottagas med kuriren, max 100 gram per försändelse och per mottagare/avsändare vid varje kurirtillfälle (se AdmH 25.2.1). Svenska frimärken bör därför tas med. Värdebrev kan sändas via UD:s kurirexpedition.

Telefonnätet i Brasilien är väl utvecklat och fungerar bra men det är dock fortfarande mycket dyrt att ringa i Brasilien. På ambassadområdet kan man dock ringa till Sverige med IP-telefoni, vilket inte kostar mer än ett lokalsamtal i Stockholm. Det finns ADSL i bostäderna men hastigheter är sämre och kostnaden högre än i förhållande till Sverige.

1.2 Levnadsförhållanden på stationeringsorten

Hälsoläget och sjukvård

Hälsoläget och de sanitära förhållandena är förhållandevis bra i Brasilia. Malariaprofylax är inte nödvändig. Såväl febersjukdomen dengue som fall av gula febern har ökat i det federala distriktet de senaste åren. Båda sprids via myggor och även om smittriskan är relativt liten bör åtminstone barn sova under myggnät. Myggnät kan fås av UD/Sidas läkarmottagning och insektsmedel finns att köpa lokalt. För resor i Amazonasområdet rekommenderas normalt malariaprofylax och vid inresa i landet från att man visar intyg om att man vaccinerats mot gula febern. Familjen bör gå igenom behov av vaccinationer med UD/Sidas läkare i god tid före avresan,

De hygieniska förhållandena i Brasilia är goda. Frukt och grönsaker bör sköljas noga. Dricksvatten levereras till ambassaden i stora flaskor. På landsbygden kan de hygieniska förhållandena vara sämre och risk finnas för amöbasjukdomar och dysenteri.

Den extremt låga luftfuktigheten under juni–september kan medföra problem för personer med känsliga slemhinnor. Särskilt för småbarn bör luftfuktare användas, vilket går att köpa lokalt. Det kan vara bra att köpa med sig nässpray och ögondroppar från Sverige.

Sjukvården i Brasilia är bra och det finns bra tandläkare. Även förlossningsvården håller hög standard. Eftersom det är mycket vanligt med kejsarsnitt bör man hitta en specialiserad och erfaren barnmorska om man vill föda barn på naturlig väg.

Språk och språkkunskaper

I Brasilien talas portugisiska. Det finns egentligen inte något användbart hjälpspråk i det dagliga livet varför alla tjänstemän, redan vid ankomsten bör ha åtminstone grundkunskaper i portugisiska. Har man mycket goda kunskaper i spanska kan man dock göra sig hjälpligt förstådd.

Lokala helgdagar

Den viktigaste brasilianska helgen är karnevalen som firas i allt från två dagar till flera veckor i olika delar av landet, vanligtvis i februari månad. Därutöver firas en mängd nationella och lokala helgdagar. Ambassaden tillämpar en kombination av brasilianska och svenska helgdagar som finns att få via ambassaden.

1.3 Personlig säkerhet

Ambassaden ligger inom ett lugnt och tämligen glest bebyggt område och omgärdas av en mur och ett skyddsstaket. Den bevakas dygnet runt av ett vaktbolag. Säkerheten får betecknas som god, även om det har inträffat enstaka stölder från bostäderna av besökare på ambassaden.

Polisens radiopatrull kan nås per telefon via SOS-nummer 190. Kriminaliteten i Brasilia är visserligen lägre än i flera andra latinamerikanska huvudstäder, men den har ökat under senare tid och inbrott i hus och bilar blir allt vanligare. Rån och rånförsök förekommer och har också inträffat i områdena nära ambassaden framförallt efter mörkrets inbrott. "Quick-napping" (samtidigt som man öppnar förardörren tränger sig någon in på bilens passagerarsäte och tvingar föraren lämna ifrån sig värdesaker, tvingar föraren att åka till en bankomat och ta ut pengar eller dylikt) och rån utanför affärer och vid bankomater blir allt vanligare. Ensamma promenader bör undvikas efter mörkrets inbrott. Vidare bör man inte heller bära alltför synliga och dyrbara saker eller smycken i folksamlingar.

1.4 Inköp

Livsmedel och dagligvaror

Tillgången på livsmedel och dagligvaror är mycket god. I stort sett allt man är van vid från Sverige finns att tillgå här. Svenska specialiteter går dock inte att få tag på. Importerade varor är dock mycket dyra på grund av de höga importtullarna och därför svåra att få tag på.

Livsmedelspriserna har gått upp kraftigt de senaste åren och ligger nästan i nivå med svenska priser. Utbudet av barnmat på burk är begränsat och blöjor av bra kvalitet är dyra. Rengöringsmedel är ofta starkt parfymerade. För allergikänsliga och barn kan det vara bra att ta med viss mängd tvätt- och mjukmedel medtas till dess man hittat lämpliga produkter på plats.

Kläder och skor

Det finns ett stort utbud av klädaffärer men som regel är priserna högre än i Sverige, särskilt importerade produkter av välkända märken. Förvånansvärt mycket kläder är tillverkat av syntetmaterial, vilket kan

vara obekvämt i värmen. De flesta utlänningar väljer därför att handla kläder vid resor till Europa och USA där priserna och kvaliteten är bättre. Skor och handväskor är dock förhållandevis bra och prisvärt att köpa i Brasilien.

Sommarkläder kan bäras i Brasilia året runt och varmare kläder behövs enbart för svala kvällar under vintermånaderna (maj–augusti) samt vid resor i landet då klimatet kan variera mycket i olika delstater.

Damkläder

Dräkt eller motsvarande är normal kontorsklädsel och klänning används mycket både till vardags och fest. Vid mottagningar och andra formella tillfällen användas både lång och kort klänning medan balklänning mer sällan. Damskor finns i alla storlekar men utbudet i storlek 40 och högre är mer begränsat. Jacka eller annat lite varmare ytterplagg behövs vissa tider i São Paulo och då och då även i Brasilia.

Herrkläder

Brasilianska tjänstemän klär sig i princip alltid i (mörk) kostym, långärmad skjorta och slips. Brazilianarna är under fritid påfallande informellt men ändå stilfullt klädda. Den oftast förekommande klädseln vid ledigt umgänge är kortärmad skjorta utan slips ("esporte"). Vid en del tillställningar påbjuds "esporte fino" då kavaj och gärna långärmad (i regel öppen) skjorta används. Under kontorstid går man ofta utan kavaj men oftast med långärmad skjorta. Kavajen (och slipsen) bör dock finnas tillgänglig. Vid ledigt umgänge går man lika ofta, ja kanske oftare, med långärmad skjorta med uppvikta ärmar ("camisa social"). Män har därför större behov av långärmade än av kortärmade skjortor.

Vår- och sommarkostymer används hela året runt. Något varmare kostymer kan behövas under maj–augusti. Skjortor och underkläder bör p g a klimatet vara av bomull. Herrskor finns av god kvalitet och bra sortering. Importerade skor är dyra inklusive sportskor. Det finns dock en stor produktion av bra skor inom landet. Frack och jaquette används aldrig. Smoking förekommer någon gång (kan hyras).

Barnkläder

Sommarkläder används året om. Något tjockare tröjor och jackor bör medföras för perioden maj–augusti. Barnkläder finns av någorlunda god kvalitet och sortering, även om utbud och pris generellt är bättre i Sverige. De flesta skolor/daghem/förskolor använder obligatorisk skoluniform.

Övriga varor

Utbudet av importerade röda och vita viner är relativt begränsat och på grund av de höga importtullarna är priserna på vin avsevärt högre än i Sverige. Det finns en del prisvärda argentinska och chilenska viner i affärerna. Vodka, gin, rom, och vissa andra spritsorter (dock inte whiskey) av god kvalitet produceras i Brasilien, liksom mousserande viner.

Allt i elektronisk väg är betydligt dyrare i Brasilien än i Sverige. Ofta handlar det om en prisskillnad på över 50%, främst på importerade märken. Elektronik producerad i Brasilien är i regel lite dyrare än i Sverige men är av betydligt sämre kvalitet än en vara för samma pris hemma. Brasilien har ett eget TV-system (PAL-M) men det används inte längre utan i stort sett all elektronik kopplad till TV är NTCS, varför man bör undersöka om den egna svenska TVn har stöd för detta format. Detta gäller även DVD-spelare och annan utrustning som kopplas till TV. TV-apparater och DVD-spelare kan köpas lokalt och är inte mycket dyrare än i Sverige.

Bilstolar, sittkuddar och andra säkerhetsartiklar för barn bör medtagas liksom barnmöbler och leksaker. Det mesta finns att köpa lokalt men är väsentligt dyrare och oftast av sämre kvalitet än i Sverige.

Möbler och heminredning är förhållandevis dyrt i Brasilien och därför värt att ta med från Sverige. Även stearinljus, choklad, servetter, inslagspapper och presentkort är väsentligt dyrare i Brasilien.

1.5 Möjlighet för medföljande att få avlönat arbete

Ett medföljandeavtal undertecknades i samband med statsbesöket i Sverige i september 2007 och ratificerades i oktober 2010. Det innebär att medföljande kan ansöka om och få arbetstillstånd i Brasilien.

I Brasilia finns över 30 internationella organisationer såsom FN-organisationerna UNDP, UNICEF, UNODC, UNESCO samt FAO, ILO och EU- delegationen. Möjligheterna att få anställning är dock mycket begränsade. Språkkunskaper i portugisiska är ett grundkrav.

Det finns goda möjligheter till studier i portugisiska i Brasilia. Dels kan man använda sig av privatlärare, dels kan man följa olika kurser. Det finns bra kurser för olika nivåer på Brasiliens universitet, UnB. Dessa kurser är riktade såväl till nybörjare som personer som har relativt goda kunskaper i språket.

1.6 Skolor

Det finns tre internationella skolor i Brasilia: amerikanska skolan (*Escola Americana de Brasilia*, EAB), internationella skolan (*Escola das Nações*) och franska skolan (*Lycée Française de Brasilia*). På amerikanska skolan sker undervisningen helt på engelska men obligatorisk undervisning i portugisiska ingår i läroplanen. I den internationella skolan sker undervisningen både på portugisiska och engelska. Skolorna har ett tvåterminssystem med ett längre lov under den svenska sommaren. Amerikanska och internationella skolan har lov från mitten av juni till början/mitten av augusti medan franska skolan från har lov från början av juli till mitten av september. Jullovet (det brasilianska sommarlovet) varar från mitten av december till mitten av januari. Den amerikanska skolan är den enda som erbjuder internationell studentexamen, s.k. IB (*internationell baccalaureat*). Idag går alla medföljande svenska barn i den amerikanska skolan, som ligger bara några kvarter från ambassaden. Ambassaden har skolskjuts för barnen till och från ambassadområdet.

Det är bra att anmäla barnen till skolan så fort som möjligt eftersom det händer att vissa årskurser fylls upp tidigt. För mer information se skolornas hemsidor:

Amerikanska skolan: www.eabdf.br

Internationella skolan: www.edn.org.br

Franska skolan: www.lyceefrancais-brasilia.net

Både amerikanska och franska skolan har förskola för barn från tre års ålder. Internationella skolan har förskola från fem år. Det finns även ett antal andra engelskspråkiga förskolor, bl a Affinity Arts där flera svenska barn har gått.

Det finns även ett stort utbud av brasilianska förskolor och dagis i området kring ambassaden. Verksamheten bedrivs dock vanligtvis endast halva dagen, antingen förmiddag eller eftermiddag.

1.7 Fritid

Kulturliv

Kulturutbudet i Brasilia kan inte jämföras med det i megapolerna São Paulo eller Rio de Janeiro med den intresserade kan hitta en del sevärt vid utställningar på Centralbanken, Caixa Cultural, Museu da Republica, Espaço Ecco eller Centro Cultural do Banco do Brasil (CCBB). Brasilians teaterscen är på tillväxt och tar emot fler och fler uppsättningar från Rio och São Paulo. Bra teatrar är Teatro Nacional, Teatro dos Bancarios samt teatrarna på kulturcentrum som CCBB och Caixa Cultural. Musikutbudet är omfattande och består mest av brasiliansk musik, värt att besöka är Clube de Choro. Dans är mycket populärt som hobby och det finns otaliga kurser i samba, salsa, argentinsk tango etc.

Utländska gästartister kommer alltmer ofta till Brasilia och de utländska kulturinstitutionerna har regelbunden programverksamhet. Årligen arrangeras en EU filmfestival. Föreställningar med klassisk musik, opera och balett förekommer bl a på Nationalteatern, ofta som samarbete med olika ambassader.

Sport och rekreation

I Brasilia finns goda tillfällen till golf, tennis, ridning, simning och segling. På ambassadområdet finns tennisbana, ett väldigt litet gym, simbassäng och bastu. Många anlitar en privat tennislärare. För att spela golf, rida, segla eller spela tennis på en klubb krävs medlemskap. Avgifterna varierar kraftigt.

Det finns en rad klubbar längst vattnet vid Lago Paranoá som erbjuder många möjlighet till aktiviteter såsom tennis, volleyboll, segling, paddling och dessutom har restauranger, simbassänger och lekplatser för barn. Några av de mest frekventerade klubbarna är *Clube Naval*, *Clube das Nações* och *Iate Clube*. De flesta klubbar tillämpar ett systemet där man betalar en andel som medlemsavgift som man sedan får tillbaka när man träder ur klubben. Det går även att bli tillfälligt medlem utan att betala andelsavgift, men då är månadsavgiften ofta den

dubbla. Många klubbar kräver läkarintyg för att man ska kunna bli medlem.

Brasilia har en fin golfbana *Clube de Golf*. Inträdesavgift ligger på omkring 1 500 BRL per år och månadsavgiften på drygt 600 BRL. Besökare eller inbjudna betalar endast greenfee.

I Brasilia finns ett antal ridklubbar med bra möjligheter till privatlektioner. På såväl *Sociedade Hípica de Brasilia* (cirka 10 min med bil från ambassaden) och *Centro Hípico Lago Sul* (15 min med bil) kan man ta lektioner i dressyr och hoppning både privat och i grupp. Även på Brasilia Country Club som ligger en bit utanför Brasilia finns ridning med bra instruktörer i både dressyr och hoppning samt även tennisbana, simbassäng etc.

Utflyktsmål och resmöjligheter

Det finns en rad populära utflyktsmål runt omkring Brasilia som lämpar sig bra för dagsutflykter eller som weekendresor med bil. Staden *Cristalina* är ett centrum för brytning av halvädalstenar. Två städer som grundades av missionärer under kolonialtiden – *Goiás Velho*, den gamla huvudstaden i delstaten Goiás, och *Pirenópolis*, har välkända religiösa festligheter samt två nationalparker, *Chapada dos Veadeiros* och *Chapada Imperial*, med flora och fauna typiska för cerradon/högplatån; allt inom en radie av c:a 35 mil från Brasilia. I och utanför dessa utflyktsmål finns många vattenfall och en rad vandringsleder värda att besöka. Populära utflyktsmål är även *Itiquirafallen* och *Curumbáfällen* där det finns möjlighet att bada samt *Buraco das Araras* för repelling och grottklättring. Samtliga ligger inom två timmars bilresa från Brasília.

Om man vill ge sig iväg längre med bil kan man besöka de varma källorna i *Caldas Novas* eller *Rio Quente* (cirka 4 timmar) eller besöka den gamla kolonialstaden *Ouro Preto* och kringliggande städer i delstaten Minas Gerais. Det finns de som ger sig iväg längre med bil till bl a *Pantanal*, vattenfallen i *Foz do Iguaço* eller beger sig till kusten i Rio de Janeiro, Bahia eller södra Brasilien. För dessa behöver man dock gått om tid eftersom avstånden är mycket stora. Med flyg kan man förstås nå hela Brasilien med oändligt antal intressanta resmål.

Hotell och restauranger

Hotellen i Brasilia är av god standard. Bland de bästa är Hotel Naoum Plaza, Kubitschek Plaza, Meliá, Golden Tulip Alvorada och Tryp 21. Ambassaden har en gästlägenhet som ofta kan användas vid tillfälliga besök och under omstationeringar.

Brasilia har ett aktivt nattliv med barer, restauranger och nattklubbar men det är ofta långt mellan saker och ting och det kan vara svårt att hitta för en utomstående. Restaurangutbudet är stort. Flera restauranger av varierande standard finns med rimliga priser. Det finns ett gott urval av dyrare restauranger.

Radio/TV och biografier

Det öppna TV-nätet i Brasilia har fler sändningstimmar än i Sverige, men programmen är inte vad vi som svenskar är vana vid. Brasiliens public servicekanal TV Brasil gör bra samhälls- och debattprogram. I det närmaste alla utländska inslag i det öppna TV-nätet är dubbade till portugisiska. Tre kanaler sänder dagligen relativt omfattande och välgjorda nyhetsprogram. Dominerande kanal, med ca 70% av tittarna, är Globo, världens tredje största TV-bolag, som har gjort sig känt för "TV-novelas" (såpoperor) som säljs över hela världen.

Dokumentärer, samhällsskildringar samt forskande journalistik får i stort sett inget utrymme i de nationella kanalerna. Flertalet radiostationer samt alla TV-kanaler utom en har reklaminslag. Ambassadanläggningen (inklusive bostäderna) är ansluten till kabeltevesystemet SKY och har därmed tillgång till internationella kanaler såsom CNN, BBC World, Deutsche Welle, Discovery och program med sport, film och tecknade serier.

Morgontidningarna från storstäderna håller hög standard. De största dagstidningarna är *Folha de São Paulo*, *Estado de São Paulo*, *O Globo* (Rio-baserad) och *Correio Braziliense* (från Brasilia). Det finns ingen nationell morgontidning. Det finns ett antal veckomagasin som håller hög kvalitet, såsom *Veja*, *Carta Capital* och *EXAME*.

Det finns många biografier och utbudet av nationella och utländska filmer är gott. De utländska filmerna dubbas normalt inte utan förses med portugisisk text. Barnfilmer är dock oftast dubbade. Smalare film visas på Academia de Tênis, Cine Brasília, CCBB och Museu da Republica. Priserna varierar beroende på tid och plats men är generellt

lägre än de svenska. Pensionärer, studenter och barn betalar oftast halva priset.

Kyrkor

Det finns ingen skandinavisk kyrka i Brasilia men däremot en luthersk-evangelisk kyrka av tyskt ursprung, dock endast med gudstjänst på portugisiska. En gång om året hålls en gemensam nordisk adventsgudstjänst. Det finns två engelskspråkiga protestantiska kyrkor, en ekumenisk och en amerikansk baptistkyrka. Vidare finns en engelskspråkig katolsk församling. Utöver de brasilianska katolska kyrkorna finns många olika samfund representerade med gudstjänster på portugisiska (baptister, presbyterianer, pingstvännen, metodister och andra evangeliska församlingar). Det finns också synagoga, moské, buddisttempel och spiritistiska sammanslutningar.

1.8 Svenskkolonin och svenska intressen

Förutom ambassadpersonalen och deras familjer finns endast ett fåtal andra svenskar i Brasilia. I São Paulo-området bor cirka 1 500 svenska familjer och i Rio de Janeiro knappt ett hundratal. I staden Curitiba i delstaten Paraná finns en liten svenskkoloni på c:a 50 personer. I den sydligaste delstaten Rio Grande do Sul finns uppskattningsvis 50 000 svenskättlingar. Det finns inga svenska företag eller organisationer verksamma i Brasilia. Den stora närvaron av svenska företag (över 200) är koncentrerad till delstaten São Paulo och en handfull företag finns även i Rio de Janeiro och Curitiba. Enstaka anläggningar och företag finns i andra delstater, exempelvis Stora Enso/Veracel i Bahia.

1.9 Litteratur om landet

Böcker

Kjörling, Lennart: Lula. Brasilien – hoppet och rädslan. Ordfront, Stockholm, 2005

Jönsson Brandão Henrik: Fantasiön: ett reportage från Brasiliens hjärta, Atlas, 2010

Brainard, Martinez/Diaz, Brazil as an economic super power?, Brookings

Matos Carolina, Journalism and Political democracy in Brazil

Fausto Boris, The Brief History of Brazil

McNally, Rand: South American Handbook; utmärkt resehandbok

Tidskrifter

The Economist Intelligence Unit, Country Report on Brazil
The Economist, specialnummer om Brasilien, November 2009

Äldre standardverk på engelska och franska

Enders, Armelle: Histoire du Brésil contemporain. questionsComplexe, 1997

Skidmore, Thomas E.: Politics in Brazil 1930-1964. Oxford University Press, 1967

Skidmore, Thomas E.: Modern Latin America. Oxford University press, 1989

Smith, T. Lynn: Brazil, people and individuals. Louisiana University press, 1972

Övrigt

Brazil - Nunca mais. Om våld och övergrepp under militärepok. Finns även utgiven på engelska under titeln: "Torture in Brazil". Vintage Books, 1986

Wechsler, Lawrence: A Miracle - A Universe. En roman baserad på "Brazil - Nunca mais". Panther books, 1990

Se även aktuella rapporter på ambassadens hemsida www.suecia.org.br samt mer litteratur på UD:s bibliotek <https://web.rkb.elibdrift.dk>

Del 2

2.1 Utlandsmyndigheten

Ambassaden

Ambassadens uppdrag är att stärka förbindelserna och det strategiska partnerskapet mellan Sverige och Brasilien, att tillvarata svenska intressen och att bistå svenskar i nöd. Prioriterade frågor är att följa den politiska och ekonomiska utvecklingen i landet, inklusive utvecklingen inom klimat, miljö, energi och jordbruk samt mänskliga rättigheter och sociala frågor, stödja handels- och investeringsfrämjande, främja Sverige och svensk kultur i bred bemärkelse samt att sköta författningsreglerad verksamhet såsom migration, konsulära och administrativa frågor.

Ambassaden har fem utsända (ambassadör, tre handläggare och en tredje ambassadsekreterare/arkivföreståndare) samt en nyinrättad tjänst som teknisk-vetenskaplig attaché som innehas av en utsänd från Tillväxtanalys. Ambassaden har för närvarande nio lokalanställda – handsekreterare, receptionist, kassör, informationsassistent, marknadsassistent, assistent för migration och konsulära frågor, chaufför, fastighetsförvaltare och vaktmästare. Ambassaden har avtal med företag som sköter lokalvård och bevakning.

Konsulaten m m

Ambassaden är övermyndighet för två generalkonsulat (Rio de Janeiro och São Paulo) samt fyra honorära konsulat (Fortaleza, Manaus, Recife och Salvador). Fram till september 2011 är ambassaden även övermyndighet för honorärkonsulatet i Paramaribo i Surinam, som därefter kommer övergå till UD-KSS. Ambassaden är regional stödjepunkt i konsulära ärenden.

Exportrådet har kontor i São Paulo, där det även finns en svensk-brasiliansk handelskammare som sköter handelsrelaterade frågor. Huvudsakligen av exportrådets kontor samt av svensk-brasilianska handelskammaren i São Paulo.

Arbetstid

Arbetstiden är måndag till torsdag från kl 8.00 till 17.00 med lunch mellan kl 13.00 och 14.00 samt fredagar 8.00-13.00 utan lunch. Flexitid tillämpas fram till kl 8.15. , som inarbetas samma dag efter ordinarie

arbetstid. Beordrad övertid kompenseras genom ledighet. Samtliga utsända förutom ambassadören turas om att ansvara för jouten.

2.2 Bostäder

Bostadsläget

Den svenska ambassadanläggningen ligger på ett område som är 25 000 m² stort område på en svag sluttning med utsikt över den konstgjorda sjön Paranoá. Den välplanerade tomten ligger i ett område som brasilianska myndigheter reserverat för utländska ambassader. På området finns kansli, personalbostäder och ekonomibyggnader. Fyra av de fem utsända diplomaterna bor på ambassadområdet.

Chefsbostaden är en enplansvilla i två delar, en officiell och en privat. Till residenset hör en stor trädgård, altan och egen simbassäng. I den officiella delen finns entréhall, salong, matsal, bibliotek samt köksavdelning med serveringsutrymmen, gästtoaletter m.m. Den privata delen har fyra sovrum, frukosttrum med pentry, ett mindre vardagsrum/hall och två rymliga badrum. Gästrum med separat badrum finns. Samtliga badrum har renoverats under 2008–2009. När nuvarande ambassadör lämnar kommer endast den officiella delen fortsätta vara statsmöblerad.

På området finns två handläggarbostäder, enplansvillor på cirka 220 m², som har egna trädgårdar. Villorna har tre respektive fyra sovrum, vardagsrum, matsal alt. vardagsrum, kök, badrum, gästtoalett, goda garderobsutrymmen samt ett rum med badrum som gästrum, arbetsrum eller rum för hemhjälp. Statsmöbleringen har avskaffats.

Tredjesekreterarbostaden består av del i ett parhus. Till bostaden hör en mindre trädgård. Bostaden omfattar vardagsrum, tre små sovrum, arbetsrum, badrum, litet kök, gästtoalett. Köket och badrummet renoverades i januari 2011. I samma huslänga finns en mindre lägenhet på cirka 70 m² som används för tillfälliga förstärkningar på ambassaden.

På ambassadområdet finns även tennisbana, lekplats, simbassäng med separat barnbassäng med bar, uteplats, grillplats samt i anslutning omklädningsrum och ett litet träningsrum. Poolområdet är omgivet av staket. Generellt kan sägas att ambassadanläggningen, klimatet och

möjligheten till barntillsyn gör att stationering i Brasilia lämpar sig utmärkt för utsända med små barn.

En av de utsända handläggarna bor i en fristående villa i området Lago Sul. Tidigare medarbetare med familj har även bott i lägenhet i området Asa Sul i närheten av ambassaden.

Elektronik

Viktigt att veta är att Brasilien har 60 Hz (inte 50 Hz såsom i Sverige). Apparater som är gjorda för 50 Hz klarar inte av det högre hertz-talet under längre tid varför det är vanligt att dessa maskiner snabbt förstörs. Det är därför viktigt att säkerställa att all elektronisk utrustning (TV-apparater, ljudanläggningar, datorer, kaffekokare, symaskiner etc) klarar av intervallet 50–60 Hz, vilket mer moderna apparater ofta klarar.

I Brasilia tillämpas 220 Volt (som i Sverige) även om det i resten av landet är vanligt med 110 Volt. Ambassadområdet har svenska, jordade kontakter. Många brasilianska apparater har rektangulära kontakter men konverterare till runda kontakter finns att köpa lokalt.

Hushållshjälp och hantverkare

I Brasilia är det mycket vanligt att ha hushållshjälp. Den lagstadgade minimilönen är f n 545 BRL, men de flesta diplomater betalar en högre lön, runt 900 BRL för en heltidsanställd. Därutöver tillkommer ersättning för transport (runt 45 BRL per vecka), lunch samt sociala avgifter. Normal arbetstid är fem dagar per vecka samt någon kväll i veckan. I december betalas en trettonde månads lön och den anställde har rätt till 20 dagars betald semester. Det rekommenderas att noga följa den strikta brasilianska arbetslagstiftningen. Ambassaden och samtliga utsända skall vara goda arbetsgivare.

Ambassadens lokalanställda fastighetsförvaltare ansvarar för praktiska och tekniska frågor på ambassadområdet och hjälper till att lösa fel och brister när så behövs. Fastighetsteknikern liksom chauffören (med familjer) bor på området.

2.3 Diplomatiska privilegier och importbestämmelser

Diplomatiska privilegier

Tjänstemän med diplomatisk status erhåller tullfrihet efter ansökningsförfarande till brasilianska utrikesministeriet. Efter det att flyttgodset anlant har tjänstemännen rätt att importera vin och sprit på upp till cirka 500 USD per månad. Erbjudanden om leveranser kommer regelbundet från den danska firman Peter Justesen.

Importerade bilar

Diplomatiska tjänstemän har, oavsett familjestorlek, rätt att importera en bil under stationeringstiden. Denna får försäljas skatte- och tullfritt efter tre år. Om förflyttning sker före utgången av tre år måste bilen, om den innehafts mindre än 18 månader, utföras eller säljas till annan diplomat som har fortfarande har importrättighet. För bil som innehafts 18–36 månader och som säljs vid en förflyttning, utgår reducerade tullavgifter. Icke diplomatisk personal har rätt att en gång under sin tjänstgöring importera en bil om det sker inom sex månader från ankomsten. Gränser är uppsatta för värdet av importerade bilar för alla tjänstemän utom ambassadörer.

En importerad bil får under inga omständigheter skeppas till Brasilien innan tillstånd erhållits från utrikesministeriet för importen. Då reglerna för import är krångliga och det ofta tar mycket lång tid innan bilen levereras bör kontakt tas med ambassaden för närmare upplysningar.

Lokaltillverkade bilar

Brasilien är en av världens största biltillverkare och utbudet är numera stort och av bra kvalitet. Honda, Volkswagen, Ford, Fiat, GM, Renault, Citroën, Mercedes, Toyota m.fl. har lokal tillverkning. För större bilar med plats för fler än fem är dock utbudet mycket begränsat.

Diplomatiska tjänstemän kan om en bil importeras (se ovan) också köpa en lokaltillverkad bil skattefritt. Denna kan säljas efter ett år, men man har inte rätt att då köpa ny bil. Om diplomaten avstår från att importera en bil, kan istället två lokaltillverkade bilar inköpas. Båda kan säljas efter ett år, men bara en av dem kan ersättas med ny lokaltillverkad bil. Även om leveranstiden är mycket snabbare än för en importerad kan det ta upp till tre månader att få en lokalproducerad bil levererad. Honda är en av tillverkarna som för tillfället håller kortast leveranstid.

Bilservice etc

Det finns ett förhållandevis stort utbud av bilverkstäder men priserna och kvaliteten varierar. Väntetiderna för reparationer kan vara långa, särskilt för importerade bilar där reservdelar också måste beställas från andra länder.

Försäkring kan tecknas genom lokalt försäkringsbolag. Kostnaderna varierar kraftigt och kan uppgå ofta till omkring 2 000 BRL/år för helförsäkring. Importerade bilar är betydligt dyrare att försäkra. Internationell försäkring typ Lloyds torde ge mer valuta för pengarna (f.n. har dock ingen av ambassadens tjänstemän en utländsk bilförsäkring). Diplomatergisterade bilar måste numera registreras hos den brasilianska motsvarigheten till vägverket "Detran" och en registreringsavgift erläggas – beroende på bilens värde och klass. Registreringen måste göras om varje år.

Numera kan man köra på svenskt körkort kompletterat med en av ambassaden gjord översättning.

Flyttgods

Flyttgods sänds normalt med båt (helst) till Rio de Janeiro eller (i andra hand) Santos. Sjötransporten tar två till tre veckor under förutsättning att rederier med direktförbindelse till Brasilien anlitas. Från Rio de Janeiro och Santos till Brasilia tar det därefter ytterligare två till fyra veckor. Man bör dock räkna med minst två till tre månader från dörr till dörr. Flygfrakt kan ibland vara ett alternativ för mindre mängder gods p.g.a. höga avgifter i hamnarna och den stora risken för stöld. Godset bör, om det beräknas anlända efter tjänstemannens ankomst, adresseras till ägaren, c/o ambassaden. För att förkorta de byråkratiska rutinerna bör kopia av konossementet sändas så fort som möjligt till ambassaden. Man bör räkna med att det kan ta flera dagar, kanske veckor, att få ut flygfrakten efter det att man är på plats i landet och minst en månad gällande sjötransporten. P.g.a. strejker, omfattande byråkrati och ineffektivitet tar utklareringen ofta lång tid. Ambassaden har dock ett samarbete med bra flyttfirmor som kan hjälpa till med den praktiska hanteringen, inklusive pappersexercisen. Det rekommenderas att råd göra med ambassaden om vilken inhemsk flyttfirma som skall ha hand om klarering och transport till ambassaden.

Det finns restriktioner för vilken typ av trä som får användas till flyttlådor, exempelvis måste det vara fritt från bark, insekter och insektsangrepp. Man bör därför om möjligt begära att endast pappkartonger används vid flyttransporten.

Införsel av sällskapsdjur

Vid införsel av djur är bör kontakt med ambassaden ske i god tid i förväg, eftersom reglerna ändras ofta och olika för olika typer av djur. För katt och hund krävs intyg att djuret vaccinerats senast 30 dagar före och tidigast ett år före avresedagen.

Växling av valuta

Flertalet utsända har öppnat egna bankkonton i t ex Itaú Personalité eller Citibank. Överföringar från Sverige sker i USD eller euro och tar normal en vecka. Valutadag är dagen som banken erkänner mottagandet och valutakursen kan därmed variera mellan den dag som överföringen beställdes och den dag som det brasilianska kontot krediteras. Den som önskar kan öppna USD- eller eurokonto, men observera att uttag av dollar i kontanter från eget USD-konto har en administrativ avgift om ett par procent av uttagsvärdet, såvida insättning med motsvarande belopp inte har skett. Det är att rekommendera att öppna ett privatkonto om man vill få tillgång till nationellt kreditkort och checkar, vilka fortfarande är ett ganska vanligt betalningsmedel i landet.

Ett mycket enklare sätt att föra över pengar är uttag i bankautomater med svenskt kontokort. Växelkurs/avgift blir dock något högre jämfört med banköverföring från svenskt till brasilianskt konto. Kontrollera maxbelopp och avgifter med kortföretaget. Kreditkort är också numera ett nästan överallt accepterat betalningsmedel.

2.4 Sidoackreditering

Ambassadörens sidoackreditering i Paramaribo, Surinam upphör och övergår i september 2011 till kansliet för de Stockholmsbaserade sändebuden KSS.